

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Бриль Ю.О.

аспірант,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасний стан розвитку інформаційного суспільства та інформатизації значно розширює можливості у всіх сферах життєдіяльності суспільства, зокрема, й у сфері освіти. Водночас, зростаючі обсяги інформації та стрімкий розвиток інформаційно-комунікативних технологій створюють певні проблеми і висувають перед освітою важливе завдання – підготувати молоде покоління до швидкого сприйняття й опрацювання великих масивів інформації, навчити вільно орієнтуватися в інформаційному середовищі та застосовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології в процесі реалізації професійних функцій. Одним з напрямів вирішення цієї суспільної проблеми є інформаційна освіта та інформаційна культура.

Сьогодні поняття інформаційної культури є надзвичайно актуальним, популярним та часто вживаним як у науковій літературі, так і в мас-медіа. Оскільки інформаційна культура є однією із складових загальної культури, яка по-різному розглядається і трактується, та належить до числа найбільш складних, багатогранних і багатообразних соціальних явищ, то і поняття інформаційної культури розуміється досить неоднозначно [1]. При цьому слід зауважити, що єдиного визначення інформаційної культури не існує. В одному випадку її визначають як інформаційні якості особистості, в іншому – як інформаційну діяльність [4].

Отже, зазвичай дефініції поняття «інформаційна культура» визначають її як систематизовану сукупність знань, умінь, навичок, що забезпечує оптимальне здійснення інформаційної діяльності, спрямованої на задоволення як професійних, так і непрофесійних потреб [5, с. 35].

До структури багатозначного поняття «інформаційна культура» входять елементи комунікативної (спілкування), лексичної (мовної, ділового листування, складання і оформлення управлінської документації), інтелектуальної (науково-дослідної та розумової праці), інформаційно-правової, світоглядної і моральної культур [5, с. 34].

Дослідники визначають три рівні реалізації інформаційної культури людини: когнітивний рівень – знання й уміння; емоційно-ціннісний – установки, оцінки, ставлення; поведінковий – реальна і потенційна поведінка [4; 5, с. 35].

Основними критеріями інформаційної культури людини є: уміння адекватно формулювати свою потребу в інформації; ефективно здійснювати пошук потрібної інформації у всій сукупності інформаційних ресурсів; володіти основами аналітичної переробки інформації та створювати якісно нову; провадити індивідуальні інформаційно-пошукові системи; виділяти в своїй професійній діяльності інформаційні процеси і ефективно керувати ними; використовувати комп'ютерні технології та знання морально-етичних норм роботи з інформацією [5, с. 35].

Питання інформаційної освіти та формування інформаційної культури майбутніх документознавців в сучасних умовах повинні знайти своє місце в освітніх програмах підготовки, навчальних планах і систематизованих навчальних програмах дисциплін, наприклад, таких як: «Аналітико-синтетична переробка документної інформації», «Документно-інформаційні комунікації», «Інтернет-технології та ресурси», «Інформатика та комп'ютерна техніка», «Інформаційні системи і технології», «Інформаційно-аналітична діяльність» та ін.

Інформаційна підготовка студентів-документознавців повинна мати безперервний характер, а формування інформаційної культури – здійснюватися на всіх рівнях вищої освіти. Разом із тим, виникає необхідність в постійно діючій системі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, оснащенні навчальних лабораторій сучасною комп'ютерною і телекомунікаційною технікою, відповідному програмному і методичному забезпеченні освітнього процесу, що здатні задовольняти професійні потреби, які постійно зростають [2]. Таким чином, проблема формування інформаційної культури майбутніх документознавців в умовах сучасності набуває особливої уваги.

Відповідно, щоб сформувати особистість майбутнього фахівця документно-інформаційної сфери, яка здатна володіти цілісною системою знань, умінь та навичок орієнтації в інформаційному середовищі, необхідно переглянути підходи й до інформаційного забезпечення освітнього процесу. Окрім спеціалізованих дисциплін, важливим питанням під час опанування будь-якої навчальної дисципліни постає необхідність ознайомлення студентів із різноманітними джерелами інформації та інформаційно-пошуковими системами, мережею інформаційних баз знань, електронними освітніми і науковими комунікаціями. Безперечно це має знайти своє відображення у відповідних програмах підготовки, оскільки традиційні переліки рекомендованої літератури вже не відповідають сучасним вимогам до інформаційного забезпечення освітнього процесу, модернізація якого також є необхідною.

Актуальність проблеми формування інформаційної культури користувачів, адекватного інформаційного забезпечення освіти зумовлюються не тільки постійно зростаючим обсягом інформаційних фондів, а, значною мірою, суперечністю між легкодоступністю та швидкістю інформування і відсутністю редакційної та експертної оцінки інформації, що призводить до її хибності, неякісності та недостовірності [3, с. 35].

Модернізація інформаційного забезпечення навчального процесу щодо користування електронними ресурсами має здійснюватися у напрямі методичного керування інформаційними потоками й ефективного використання

інформаційних ресурсів. Цілеспрямований комплексний процес модернізації інформаційного забезпечення навчальних дисциплін сприятиме підвищенню ефективності навчальної та науково-дослідницької діяльності, стимулюватиме процеси отримання знань.

Отже, інформаційна культура майбутнього документознавця є невід'ємним елементом професійної культури, фундамент якої закладається в процесі професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

Список використаних джерел:

1. Гладченко О.В. Формування інформаційної культури студентів вищого навчального закладу фінансового профілю [Електронний ресурс] / О.В. Гладченко // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2003. – Вип. 6. – С. 92-105. – Режим доступу: http://www.i.i.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/6/10.pdf – Назва з екрану.
2. Кух О.М. Формування інформаційної культури та інформаційної компетенції майбутнього вчителя [Електронний ресурс] / О.М. Кух // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Сер.: Педагогічна. – № 17(2011). – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/index.php/2307-4507/article/viewFile/32304/28966> – Назва з екрану.
3. Лобузіна К.В. Створення інтегрованого бібліотечного простору: основні проблеми та шляхи вирішення / К.В. Лобузіна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2012. – № 2. – С. 34-40.
4. Остряньська Н.В. Особливості формування інформаційної культури у студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Н.В. Остряньська, В.О. Васюренко // Сучасні аспекти виховання студентської молоді, 2013. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/30767/1/105.pdf> – Назва з екрану.
5. Проценко Тамара Формування інформаційної культури користувачів / Тамара Проценко // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 3. – С. 34-38.

Давидова Л.В.

аспірант,

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка

НАУКОВІ ШКОЛИ УПРАВЛІННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЙНУ СТРУКТУРУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На проблемі вибору ефективної організаційної структури зосереджено багато розвідок вітчизняних і зарубіжних теоретиків і практиків – представників різних шкіл менеджменту: наукового управління, адміністративного управління, людських відносин, біхевіоризму та ін.

Розв'язати цю проблему мала управлінська наука: в 1911 р. Фредерік Вінслоу Тейлор у праці «Принципи наукового менеджменту» сформулював методи наукової організації праці, покликані сприяти підвищенню